

2025

ZPRÁVA
O UDRŽITELNOSTI
MENDELOVY
UNIVERZITY V BRNĚ
ZA ROK 2025

Projednáno Vědeckou radou Mendelovy univerzity v Brně dne 9. června 2026
Projednáno Akademickým senátem Mendelovy univerzity v Brně dne 15. června 2026
Projednáno Správní radou Mendelovy univerzity v Brně dne 19. června 2026
Zveřejněno na webových stránkách Oddělení strategie a analýz: <https://strategie.mendelu.cz/>

Obsah

ÚVOD	4
MENDELU A UDRŽITELNOST V ROCE 2025	5
Prioritní cíle MENDELU ve vazbě na cíle udržitelného rozvoje OSN – SDGs.....	5
PILÍŘ 1: STRATEGIE ŘÍZENÍ.....	6
Dílčí cíl 1.1: Strategické řízení udržitelné univerzity.....	7
Dílčí cíl 1.2: Marketing a komunikace udržitelnosti.....	8
PILÍŘ 2: VZDĚLÁVACÍ ČINNOST	10
Dílčí cíl 2.1: Udržitelnost ve vzdělávání.....	11
PILÍŘ 3: TVŮRČÍ ČINNOST	13
Dílčí cíl 3.1: Tvůrčí činnost v oblasti udržitelného rozvoje	14
Dílčí cíl 3.2: Transfer udržitelných znalostí.....	15
PILÍŘ 4: PROVOZ A SPRÁVA UNIVERZITY	17
Dílčí cíl 4.1: Energie.....	18
Dílčí cíl 4.2: Odpady a cirkulární ekonomika.....	18
Dílčí cíl 4.3: Voda a biodiverzita	19
Dílčí cíl 4.5: Informační technologie.....	20
Dílčí cíl 4.6: Stravování	21
Dílčí cíl 4.7: Mobilita a doprava.....	22
Dílčí cíl 4.8: Odpovědné nakupování.....	23
Dílčí cíl 4.9: Odpovědná produkce zboží a služeb.....	24
PILÍŘ 5: SPOLEČENSKÁ ODPOVĚDNOST A TŘETÍ ROLE UNIVERZITY	25
Dílčí cíl 5.1: Společenství pro udržitelnost	26
Dílčí cíl 5.2: Zdravý životní styl a péče o komunitu.....	27
Dílčí cíl 5.3: Rovné příležitosti pro všechny.....	28
Dílčí cíl 5.4: Podpora regionu	29
Dílčí cíl 5.5: Strategická partnerství a členství.....	30
DOPORUČENÍ A ZÁVĚR.....	31
Krátkodobá doporučení	32
Střednědobá doporučení.....	32
Dlouhodobá doporučení.....	32

Úvod

Posláním Mendelovy univerzity v Brně je být otevřenou institucí nabízející flexibilní vzdělání reflektující potřeby 21. století, přispívající ke kritickému myšlení a k řešení globálních výzev ve vědě, výzkumu a v inovacích relevantních pro společnost a současně být dynamickou multikulturní institucí utvářející širší společenský vývoj, která svým počínáním inspiruje k naplňování principů udržitelnosti a společenské odpovědnosti.

Zavázali jsme se, že v roce 2030 budeme „univerzitou pro život“, která hraje klíčovou roli jako lídr:

- ve vzdělávání, výzkumu a transferu znalostí v oblasti udržitelného hospodaření v krajině a efektivního využívání přírodních zdrojů;
- v plně integrovaném přístupu k udržitelnosti jako demonstračního propojení transferu technologií a znalostí ve spolupráci se školními podniky jakožto živými laboratořemi;
- při propojení teorie a praxe pro hospodaření založené na principu jednoho zdraví (zdravá příroda, zdravá potravina a zdravý člověk) a využívání obnovitelných zdrojů;
- při řešení globálních výzev, jako jsou změny klimatu, degradace půdy a ztráta biodiverzity, produkce kvalitních a bezpečných potravin a využívání biomateriálů.

MENDELU a udržitelnost v roce 2025

Prioritní cíle MENDELU ve vazbě na cíle udržitelného rozvoje OSN – SDGs

Mendelova univerzita v Brně se přednostně hlásí k následujícím šesti cílům udržitelného rozvoje, nicméně její činnost se dotýká i dalších SDGs.

Vymýtit hlad, dosáhnout potravinové bezpečnosti a zlepšení výživy, prosazovat udržitelné zemědělství

Zajistit rovný přístup k inkluzivnímu a kvalitnímu vzdělání a podporovat celoživotní vzdělávání pro všechny

Dosáhnout genderové rovnosti a posílit postavení všech žen a dívek

Zajistit všem dostupnost vody a sanitačních zařízení a udržitelné hospodaření s nimi

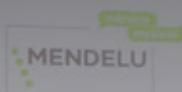
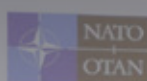
Přijmout bezodkladná opatření na boj se změnou klimatu a zvládnutí jejích dopadů

Chránit, obnovovat a podporovat udržitelné využívání suchozemských ekosystémů, udržitelně hospodařit s lesy, potírat rozšiřování pouští, zastavit a následně zvrátit degradaci půdy a zastavit úbytek biodiverzity

PILÍŘ 1: Strategie řízení

„možná dnes nedohlédnete, jak široké uplatnění mohou Vaše znalosti mít
a neuvědomujete si plně, že
bezpečný svět potřebuje odborníky i z oblastí, kterým se věnujete
právě Vy.“

Dílčí cíl 1.1: Strategické řízení udržitelné univerzity

Rok 2025 byl prvním rokem platnosti *Strategie udržitelnosti Mendelovy univerzity v Brně na období 2025–2030*. Do plánu realizace strategického záměru univerzity pro rok 2025 se udržitelnost a společenská odpovědnost propsala nejen v teoretické rovině, ale především praktickou implementací vytyčených opatření, jak je ostatně dále popsáno v následujících kapitolách. Tato zpráva bude připravena i v anglickém jazyce a reflektuje ty dílčí cíle, které byly určeny k implementaci právě v roce 2025.

Co se týká zajištění souladu tématu udržitelnosti se strategickými dokumenty jednotlivých součástí univerzity, to se do velké míry daří. Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií se kupříkladu zavázala k přípravě podkladů pro ESG audit fakul-

ty a hodlá posilovat aktivity v oblasti udržitelnosti, konkrétně v oblasti dobrovolnictví, péče o psychické zdraví komunity fakulty či prostřednictvím podpory sociální udržitelnosti v oblasti dámské hygieny. Zahradnická fakulta by ráda rozšířila strategickou spolupráci s partnery v oblasti udržitelnosti. Chce dále budovat fakultní areál v konceptu climate proofing, kdy mezi stěžejní aktivity patří např. provedení energetického auditu a analýza potenciálu energetických opatření, zajištění využití srážkové vody nebo rozvoj opatření podporujících biodiverzitu a ochranu půd. Agronomická fakulta se mj. zaměřila na semestrální a kvalifikační práce zaměřené na témata

Neformální platforma pro „zapálené“ zájemce a zájemkyně

z oblasti udržitelnosti. Rozvoj a obnova přístrojového vybavení, laboratoří a dalšího zařízení by měla probíhat udržitelným způsobem, a to vč. sdílení této infrastruktury. Lesnická a dřevařská fakulta propojuje lesnictví jako ekonomický a environmentální základ stability středoevropské intenzivně využívané krajiny chápané jako životní prostor a zázemí technologicky vyspělé společnosti. Nabízí mj. navazující magisterský studijní program *Integrovaná ochrana přírody*. Provozně ekonomická fakulta v široké spolupráci se svými absolventy a dalšími partnery kultivuje diverzitní prostředí respektující osobní svobody, společenské hodnoty a principy udržitelnosti. Centrem zájmu naplňování třetí role fakultou jsou především organizace i jednotlivci v Jihomoravském kraji a relevantní přispívání fakulty k udržitelnému rozvoji tohoto území a celé ČR. Institut celoživotního vzdělávání rozvíjí programy celoživotního vzdělávání zaměřené mj. na podporu zelených dovedností a udržitelnosti.

V dubnu na MENDELU vznikla zcela nová pozice manažera udržitelnosti, která byla následně personálně obsazena. Tato pozice představuje důležitý krok směrem k systematictější koordinaci agendy udržitelnosti napříč univerzitou. Další rozvoj její role a jasné vymezení kompetencí bude klíčové pro efektivní implementaci strategie udržitelnosti univerzity.

I v roce 2025 probíhala pravidelná setkání týmu *Udržitelnost MENDELU*, který slouží jako neformální platforma pro sdílení a koordinaci témat dlouhodobého udržitelného rozvoje napříč univerzitou. Tým se sešel celkem pětkrát (v lednu, březnu, květnu, září a listopadu). Z jednotlivých jednání byly pořizovány zápisy, které jsou dostupné v prostředí MS Teams. Účast je možná fyzicky i online. Tým má zastoupení ze všech součástí univerzity, přičemž jeho složení se průběžně rozšiřuje o další členy, včetně studentů. Jedná se o více než 80 osob, přičemž jednotlivých jednání se obvykle účastní 20–30 osob.

Dílčí cíl 1.2: Marketing a komunikace udržitelnosti

V průběhu roku 2025 probíhala identifikace a komunikace klíčových témat z oblasti udržitelnosti na MENDELU, včetně edukace o principech udržitelného rozvoje. Univerzita pravidelně informovala o strategii udržitelnosti, konkrétních opatřeních i průběhu jejich implementace a současně sdílela příklady dobré praxe a inspirativní iniciativy.

Komunikace byla realizována prostřednictvím webu [Udržitelná MENDELU](https://udrizitelnost.mendelu.cz), univerzitního newsletteru *Mendel News* (včetně tematické rubriky), měsíčníku *Novinky ze světa udržitelnosti* a dalších interních komunikačních kanálů, jako jsou porady, komise, prezentace či sociální sítě. Mezi komunikovaná témata patřila zejména strategie udržitelnosti, aktivity v oblasti ESG,

výzkum plýtvání potravinami, opatření v menze X vedoucí ke snižování potravinového odpadu, instalace fotovoltaické elektrárny, Evropský týden udržitelného rozvoje (ETUR) či aktivity v oblasti smart farming.

udrizitelnost.mendelu.cz
Web Udržitelná MENDELU

Komunikace témat udržitelnosti probíhala na více úrovních a byla zajišťována jak centrálně, tak prostřednictvím jednotlivých součástí univerzity. Hlavní roli v této oblasti plnilo Oddělení komunikace a marketingu ve spolupráci

s Oddělením strategie a analýz. Klíčovou platformou pro sdílení informací a zapojení studujících i zaměstnanců byla neformální pracovní skupina *Udržitelnost MENDELU*, která se v roce 2025 sešla celkem pětkrát.

Jak budujeme společenskou odpovědnost a udržitelnost aktivním přispěním komunity MENDELU? Na Den Země, tedy 22. dubna, proběhla beseda se třemi studentkami naší univerzity. Eliška Vířavová je greenfluencerka, která se věnuje např. popularizaci vědeckého výzkumu, spolupracuje s Nadací Partnerství či Obnovitelně.cz. Barbora Gabo je organizátorkou náborů zájemců o darování kostní dřeně a Beata Zemanová organizuje výjezdy dětí z dětských domovů.

V dubnu se v rámci *Dne sociálních podniků a neziskových organizací* zapojili studenti a zaměstnanci aktivně do přípravy akce, rovněž pak jako návštěvníci a hodnotitelé studentských projektů. V červnu se pak zaměstnanci a studenti zapojili coby dobrovolníci při příležitosti *Letních evropských her handicapované mládeže Emil Open*. Fakultní nemocnice u Svaté Anny přivítala dárce krve z řad MENDELU už poněkoličtější. V říjnu pak hostil Institut celoživotního vzdělávání dvoudenní akci *MIND FEST* zaměřenou v roce 2025 na téma *Vztahy*. Již tradičně v prosinci opět ve spolupráci studentů a jejich vyučujících pod hlavičkou Centra společenské odpovědnosti a udržitelnosti MENDELU proběhl *Dobrotrh*, tedy velká dobročinná akce, jejíž finanční výtěžek každoročně putuje potřebným. Před Vánoci zaměstnanci podpořili sportující děti a mládež se zdravotním znevýhodněním prodejem punče ve stánku Nadačního fondu Emil.

V roce 2025 byly realizovány čtyři aktivity ve formě výzev určených zaměstnancům, studentům a jednotlivým součástem univerzity, jejichž cílem bylo podpořit zapojení univerzitní komunity do udržitelných a společensky odpovědných témat. V rámci *Dne sociálních podniků a neziskových organizací* proběhla výzva k darování kostní dřeně, dále byli studenti a zaměstnanci vyzváni k účasti dobrovolnictví na *Evropských hrách handicapované mládeže* pro nadaci Emil, dále výzva k dárce krve při příležitosti otevření Pavilonu profesora Adama. Na závěr roku byla vyhlášena výzva k zapojení do prodeje charitativního punče pro Nadační fond Emil, díky které komunita MENDELU finančně podpořila malou Elišku v jejích léčebných procedurách při rehabilitaci nohou.

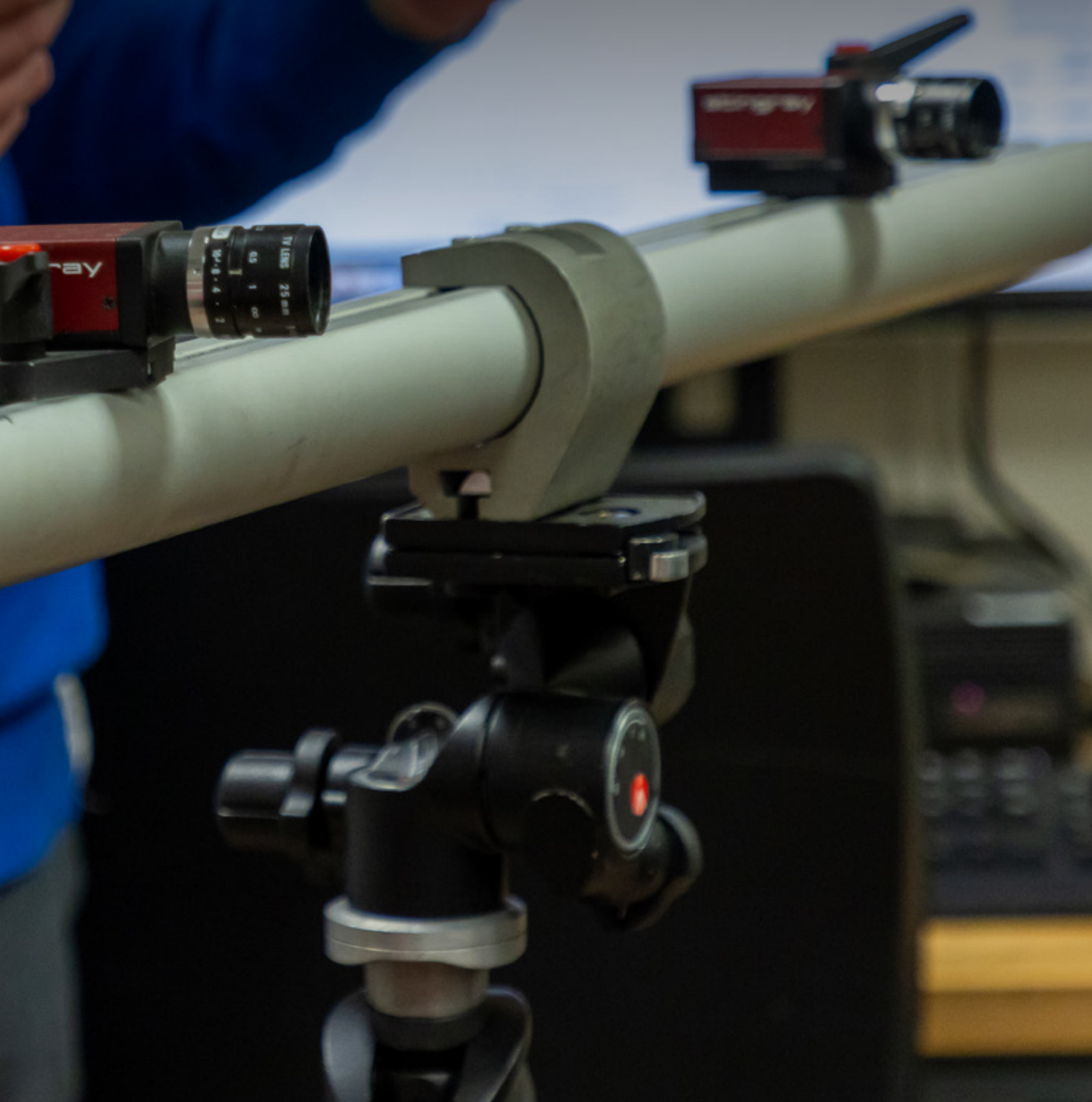
Mezinárodní žebříčky vysokých škol představují důležitou zpětnou vazbu, jde o jeden z nástrojů hodnocení výkonnosti a společenského dopadu univerzity. Co se týká „zelených žebříčků“, MENDELU je aktuálně hodnocena ve třech. V hodnocení THE University Impact Rankings univerzita obsadila 801.–1 000. místo z 2 318 hodnocených škol a zároveň 6. místo mezi 13 českými vysokými školami. Nejlépe si vedla v SDGs 2 Konec hladu, 12 Odpovědná spotřeba a výroba a 15 Život na souši. V žebříčku QS Sustainability Rankings naše univerzita obsadila 746. pozici z 1 994 vysokých škol. Hlavními pilíři tohoto hodnocení jsou environmentální dopad, sociální dopad a správa a řízení. V rámci „zeleného“ žebříčku UI GreenMetric se MENDELU umístila na 470. místě z 1 745 hodnocených škol, přičemž oproti předchozím letům došlo k mírnému poklesu v absolutním pořadí,

mimo jiné v důsledku rostoucího počtu zapojených institucí. Zde je hodnoceno celkem šest oblastí, a to zázemí a infrastruktura, energie a změna klimatu, nakládání s odpady, hospodaření s vodou, doprava, vzdělávání a výzkum. Všechna uvedená hodnocení ukazují na nedostatky, na kterých je možné pracovat, aniž by byla nutná finanční zátěž univerzity. Výsledky hodnocení ukazují oblasti, ve kterých může univerzita přijímat další opatření ke zlepšování své udržitelnosti.

V roce 2025 probíhala popularizace výsledků vědy a výzkumu v oblasti Life Sciences se zaměřením na udržitelný rozvoj. Bylo prezentováno 10 výstupů a zároveň zahájeno představení výzkumných excelentních týmů MENDELU. Konkrétně byly komunikovány tyto výsledky a témata:

- Na Zahradnické fakultě odhalují bakteriální infekci rostlin již v osivu;
- Olivovníky mohou být v Česku častější, množit se snadněji dají v laboratoři;
- Saharské bakterie podporují růst kořenů vinné révy až o polovinu;
- Vědecký tým Zahradnické fakulty se zabývá ochranou unikátních hustopečských mandloní;
- Na vývoji léčiva proti nervovým otravám spolupracují vědci z Agronomické fakulty, antidotum by mohlo pomoci armádě;
- Vědci vytvořili unikátní genovou databázi, která může pomoci se šlechtěním včel;
- Vědci vytvořili speciální systém ke stresování rostlin, data z něj budou učit umělou inteligenci;
- Zvyky a chování holubů v Brně cílem výzkumu LDF MENDELU, o závěry mají zájem města;
- Čeští vědci a vědkyně objevují hodnotu zapomenuté městské zeleně;
- MENDELU koordinuje aktivity k ochraně biodiverzity a udržitelnému hospodaření v Amazonii.

PILÍŘ 2: Vzdělávací činnost

Dílčí cíl 2.1: Udržitelnost ve vzdělávání

Velká část studijních programů univerzity více či méně souvisí s tématy udržitelnosti, a to zejména v oblasti jejich environmentálních aspektů. Mezi studijní programy s vazbou na udržitelnost patří například navazující magisterský studijní program **Cirkulární ekonomika** (Provozně ekonomická fakulta), zaměřený na efektivní využívání zdrojů, předcházení vzniku odpadů a podporu přechodu k cirkulárnímu hospodářství. Fakulta nabízí také specializaci Cirkulární ekonomika v bakalářském studiu v rámci studijního programu Ekonomika a management. V roce 2025 nově získal oprávnění k uskutečňování studijního programu **Ekotoxikologie a management odpadů** (bakalářský, Agronomická fakulta), který pro praxi připraví odborníky a odbornice schopné řešit aktuální výzvy v oblasti zpracování odpadů a kontaminace životního prostředí. Studium přinese uchaze-

čům teoretické základy kombinované s praktickou výukou v laboratořích, terénu i ve spolupráci s partnery z praxe. Absolventi najdou uplatnění ve státní správě, průmyslu, firmách zaměřených na odpadové hospodářství, ekologický monitoring či environmentální poradenství. Dále byl nově akreditován studijní program **Rozvoj venkovských regionů** (doktorský, Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií) jako vůbec první doktorský program nabízený fakultou. Tento pro-

umshrasek.mendelu.cz
Univerzitní mateřská škola
Hrášek

gram připraví odborníky a odbornice pro výzkum, analýzu a řízení v oblasti regionálního rozvoje venkova. Absolventi a absolventky najdou uplatnění v akademické sféře, státní správě, samosprávě, neziskovém i soukromém sektoru. Důraz je kladen na ekonomickou prosperitu venkovských regionů s ohledem na environmentální udržitelnost a sociální rovnost. **Integrovaná ochrana přírody** (bakalářský a navazující, Lesnická a dřevařská fakulta) je studijní program, který si klade za cíl připravit pro praxi odborníky orientované na praktickou ochranu přírody a péči o krajinu s důrazem na znalosti fungování a management ekosystémů v intenzivně využívané středoevropské krajině. V rámci bakalářského studia si studenti osvojí znalosti základních přírodních procesů a biologických disciplín, včetně potřeb udržitelného zemědělství, lesnictví, vodního hospodářství a krajinářství. Důraz je ale kladen také na znalost potřebné legislativy, orientaci v možnostech financování managementových opatření z veřejných i soukromých zdrojů, na znalost socioekonomických témat a v neposlední řadě na schopnost komunikace směrem k odborné i laické veřejnosti. Navazující magisterské studium klade důraz na rozvíjení schopnosti aplikovat získané dovednosti v situacích, kdy je zapotřebí komplexní analýzy environmentálních problémů ochrany přírody a nalezení efektivního způsobu jejich řešení při respektování legislativních limitů a současné úrovně vědeckého poznání.

Univerzita realizuje celou řadu programů a kurzů v oblasti celoživotního vzdělávání (dále „CŽV“), a to zejména prostřednictvím vysokoškolského ústavu **Institutu celoživotního vzdělávání** (dále „ICV“). Oddělení dalšího odborného vzdělávání ICV nabízí a pořádá širokou škálu kurzů z oblasti pedagogiky, zemědělství, vinařství, ekonomie, IT, osobnostního rozvoje a jazykového vzdělávání, zaměřených profesně i zájmově. Oddělení vzdělávání seniorů ICV je garantem a realizátorem Univerzity třetího věku. Podstatnou aktivitou je i fungování Mezigenerační univerzity či vzdělávací aktivity, kde se společně vzdělávají posluchači univerzity třetího věku a studenti MENDELU. Řada kurzů a či dílčích přednášek CŽV je přímo zaměřena na problematiku udržitelnosti (např. kurzy Péče o krajinu, Permakulturní zahrádkářství, témata Ekologické zemědělství, Tvorba a ochrana krajiny v rámci Kurzu pro výkon obecných zemědělských činností). Na uskutečňování vzdělávacích aktivit, využívaných především studenty univerzity, se podílí také Poradenské centrum ICV. Jedná se o semináře a kurzy zaměřené na podporu osobnostního rozvoje, na předcházení studijní neúspěšnosti, na rozvoj kompetencí pro zvýšení připravenosti na vstup na trh práce a workshopy na ochranu duševního zdraví. Studentům doktorských studijních programů a zaměstnancům jsou nabízeny přednášky zaměřené na práci se studenty se specifickými potřebami. V roce 2025 univerzita uspořádala 153 kurzů celoživotního vzdělávání, kterých se zúčastnilo celkem 4 930 osob.

V roce 2025 univerzita vydala 42 mikrocertifikátů. Do budoucna plánuje nastavit systém vnitřního hodnocení a rozšířit nabídku vzdělávacích programů ukončených mikrocertifikátem, která bude pružně reagovat na poptávku trhu práce.

Při Mendelově univerzitě v Brně působí také platformy, které se snaží šířit osvětu v oblasti udržitelného využívání přírodních zdrojů a nakládání s potravinami. Jedná se např. o [Food Waste Institut](#), jehož cílem je vytvářet prostor a příležitosti ke sdílení dobré praxe, inovací a informací v oblasti vzniku a řešení potravinového odpadu, nebo spolek [Voda v krajině – centrum odborného vzdělávání](#), jehož cílem je podpora inovativních řešení ve vzdělávání v oblasti hospodaření s vodou v krajině a osvětová činnost v udržitelném řízení vodních zdrojů. Mnoho vzdělávacích aktivit dlouhodobě realizují také oba školní podniky, zmínit lze např. lesní pedagogiku, příměstské tábory, komentované prohlídky arboret, polní dny, dny otevřených dveří či programy pro předškolní a školní děti.

Univerzita rovněž podporuje přístup dětí k předškolnímu vzdělávání provozováním [Univerzitní mateřské školy Hrášek](#), která je určena primárně pro děti zaměstnanců a studentů univerzity, ale při nenaplnění kapacity může své dítě přihlásit kdokoli.

Univerzita má vytvořen systém podpory studentů se specifickými potřebami (dále jen „SPo“). Každému studentovi a uchazeči o studium je v maximální možné míře poskytována taková služba nebo úprava studia a prostředí, které umožní kompenzovat důsledky znevýhodnění projevující se při studiu. Podporu studentů se SPo koordinuje na celouniverzitní úrovni [Poradenské centrum ICV](#). Bylo instalováno 7 plošin pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace. Dále bylo pro potřeby studentů se specifickými potřebami pořízeno 20 iPadů, především pro studenty s poruchami učení, 3 sety Roger pen pro nedoslýchavé studenty, 4 notebooky pro přepisovatelskou službu. Mimo to byl pořízen přístroj ILF neurofeedback, kterým aktuálně MENDELU disponuje jako jediná univerzita v České republice. Jedná se o mimořádně efektivní nástroj zejména pro osoby, které se potýkají s ADHD a poruchami pozornosti, úzkostmi a stresovou zátěží, specifickými poruchami učení, potížemi se spánkem či regenerací.

Univerzita podporuje rovný přístup ke vzdělávání také pro studenty se socioekonomickým znevýhodněním, kterým je na základě žádosti poskytováno sociální stipendium. V roce 2025 bylo sociální stipendium poskytnuto 25 studentům, a to v celkové výši 776 tis. Kč.

PILÍŘ 3:

Tvůrčí činnost

Dílčí cíl 3.1: Tvůrčí činnost v oblasti udržitelného rozvoje

V roce 2025 byly zahájeny systematické aktivity směřující k posílení role udržitelnosti v oblasti tvůrčí činnosti na MENDELU. Tyto aktivity jsou realizovány zejména prostřednictvím projektu OP JAK *Budování akademického zázemí pro výzkum a inovace, leadership a efektivní koordinaci výzkumného prostředí* (dále „Výzkumné prostředí“), dílčími aktivitami aktivit v rámci Programu na podporu strategického řízení MENDELU a jsou v souladu se strategickým záměrem univerzity a principy iniciativy CoARA.

Analýza potenciálu a plán rozvoje univerzity v oblasti tvůrčí činnosti jsou postupně realizovány v rámci projektu OP JAK Výzkumné prostředí. Cílem je nastavení parametrů, cílů a indikátorů sledujících rozvoj zaměřený univerzity do oblasti pilířů udržitelnosti a SDGs, zejména v podílu publikací, závěrečných prací a projektů.

V rámci projektu je připravována *Strategie excelence v tvůrčí činnosti*, která zavede pětileté cykly hodnocení a principy peer review. Součástí implementace jsou také podpůrné aktivity pro cca 200 pracovníků, zejména:

- každoroční workshopy pro vedení fakult;
- každoroční seminář *Excelence ve výzkumu*;
- každoroční seminář k hodnocení dle Metodiky 17+ (se zaměřením na výstupy typu M1);
- kulaté stoly s vybranými rektory (2× v průběhu projektu).

Podpora výzkumů týkajících se udržitelnosti je realizována zejména prostřednictvím projektových a strategických nástrojů připravovaných v rámci projektu Výzkumné prostředí. Probíhá příprava systematického vyhledávání výzev podporujících naplňování strategie udržitelnosti s cílem vytvořit ucelenou nabídku projektové podpory a finančních pobídek v oblasti udržitelnosti. Současné jsou připravovány nástroje pro podporu zapojení doktorandů do témat udržitelnosti, zejména prostřednictvím podpory vypisování témat disertačních prací akcentujících udržitelný rozvoj. Cílem je dosažení podílu alespoň 50 % těchto témat do roku 2030.

Specificky zaměřený přehled výzev s tématy udržitelnosti je zveřejněn na [webových stránkách](#) Projektového oddělení a je průběžně aktualizován tak, aby výzkumným pracovníkům poskytoval ucelenou a aktuální nabídku projektových příležitostí a finančních pobídek v této oblasti. Tímto způsobem je výzkumným pracovníkům poskytována systematická podpora při vyhledávání vhodných projektových výzev a příležitostí pro realizaci výzkumných projektů zaměřených na témata udržitelnosti, čímž přispívá k naplňování klíčové aktivity zaměřené na podporu výzkumu v této oblasti.

V roce 2025 byl v návaznosti na strategii udržitelnosti univerzity připraven první návrh dokumentu *Desatero udržitelného výzkumu MENDELU*, který je v současnosti ve fázi verifikace se stakeholdery napříč univerzitou. Desatero stanovuje základní principy:

- udržitelnost jako výchozí princip výzkumu,
- efektivní využívání zdrojů a minimalizace environmentální stopy,
- odpovědný nákup a provoz,
- otevřenost a sdílení znalostí,
- etika a společenská odpovědnost,
- podpora mezioborové spolupráce,
- přenos výsledků do praxe a odpovědný transfer technologií,
- rozvoj kompetencí výzkumníků a doktorandů,
- průběžné hodnocení a zlepšování,
- transparentnost a odpovědné hodnocení výzkumu (v souladu s principy CoARA).

Cílem je postupná implementace těchto principů do všech VaV projektů na MENDELU.

V návaznosti na podporu realizace udržitelných a společensky odpovědných projektů je na MENDELU realizována soutěž [MENDELU Ph.D. talent](#), která představuje dvoukolovou soutěž o talentová stipendia pro studenty doktorských studijních programů. Cílem soutěže je podpořit excelentní vědecko-výzkumné záměry doktorandů a umožnit jim intenzivnější zapojení

do výzkumné činnosti. V roce 2025 soutěž opět potvrdila vysokou kvalitu doktorského výzkumu na MENDELU – do finálního kola postoupilo deset doktorandů a stipendium získalo pět nejlepších, kteří prezentovali své výzkumné projekty před odbornou komisí.

Výzkumná témata oceněných studentů reflektují aktuální výzvy v oblasti udržitelnosti a ESG, zejména:

- ochranu životního prostředí a ekosystémů (např. biologická ochrana rostlin, snížení využívání pesticidů);
- udržitelné materiály a technologie (např. inovativní obaly z obnovitelných zdrojů);
- kvalitu životního prostředí (např. znečištění vod a jeho dopady);
- udržitelné zemědělství a potravinové systémy.

Současně je zapojení doktorandů systematicky rozvíjeno i prostřednictvím jejich účasti na mezinárodních výzkumných týmech a publikační činnosti. Na MENDELU vznikají publikace ve spoluautorství se zahraničními partnery v prestižních impaktovaných časopisech (např. Energy Economics, Scientific Reports či Humanities and Social Sciences Communications), což dokládá vysokou míru internacionalizace výzkumu a zapojení doktorandů do globálních vědeckých sítí.

Soutěž
pro doktorandy
a doktorandky

Na jednotlivých fakultách jsou doktorandi zapojováni do výzkumných týmů řešících globální výzvy (např. klimatická změna, udržitelné zemědělství, inovace v oblasti materiálů a životního prostředí), často ve spolupráci se zahraničními institucemi. Kombinace přímého zapojení do mezinárodních struktur, podpory mobility a aktivní publikační činnosti vytváří funkční rámec pro dlouhodobé zapojení doktorandů MENDELU do mezinárodních sítí tvůrčí činnosti.

Rovněž jsou rozvíjeny podpůrné nástroje pro aplikaci výsledků výzkumu v praxi, zejména v návaznosti na aktivity

v oblasti transferu technologií. V roce 2025 proběhla příprava workshopu zaměřeného na seznámení výzkumníků s možnostmi využití evropského financování pro rozvoj komercializovatelných výstupů, zejména v rámci programu Horizon Europe a nástroje EIC Accelerator.

Další formou přenosu odborných poznatků do praxe a podpory sdílení znalostí jsou studentské soutěže zaměřené na technologie, jakost, inovace v oblasti potravinářství, výživu a zdraví. V roce 2025 se studenti MENDELU zapojili například do soutěží organizovaných ve spolupráci se Společností pro výživu (*Výživa, potraviny a zdraví 2025*) a Potravinářskou komorou ČR (*Studenti pro kvalitu potravin*), které umožňují prezentaci výsledků studentských prací odborné veřejnosti a podporují jejich praktické uplatnění.

Dílčí cíl 3.2: Transfer udržitelných znalostí

Aktivita týkající se přenosu poznatků z VaV projektů podporujících/řešících udržitelnost do praxe je realizována v rámci projektu OP JAK *Budování akademického zázemí pro výzkum a inovace, leadership a efektivní koordinaci výzkumného prostředí* a je zaměřena na systematické nastavení podpory transferu poznatků z výzkumu do praxe, zejména v oblasti udržitelného rozvoje. V roce 2025 byly zahájeny práce na vytvoření systému efektivního transferu poznatků, který bude zahrnovat digitalizovanou agendu aplikovaných výsledků od jejich vzniku až po jejich komerční nabídku. Součástí tohoto systému je:

- analýza a mapování stávajících procesů transferu technologií a toků informací;
- návrh optimalizace vnitřních procesů a jejich propojení napříč univerzitou;
- příprava digitalizovaných nástrojů, zejména;
- elektronické ohlášení výstupů VaV;
- elektronická průvodka projektu včetně plánovaných výstupů;

- plán sdílení dat o výstupech;
- příprava automaticky aktualizované databáze výstupů jednotlivých pracovišť na webových stránkách univerzity.

Tyto aktivity směřují k vytvoření transparentního a efektivního systému, který podpoří identifikaci, evidenci a využití aplikovatelných výsledků výzkumu v oblasti udržitelnosti.

Současně je rozvíjena podpora přenosu poznatků prostřednictvím aktivit zaměstnanců a studentů MENDELU. Přípravován je jednotný formát prezentace výsledků tvůrčí činnosti směrem k veřejnosti, který umožní srozumitelnou komunikaci výsledků výzkumu a jejich praktických přínosů.

Digitalizovaná agenda
aplikovaných výsledků

Cílem aktivity je posílit využitelnost výsledků výzkumu, zvýšit jejich společenský dopad a podpořit odpovědný transfer znalostí v souladu s principy udržitelného rozvoje.

Co se týká spolupráce s výzkumnými organizacemi a aktéry inovačního ekosystému regionu, v roce 2025 probíhala intenzivní příprava vzniku Mendelu Innovation Hub (MIH). V rámci této přípravy byla nastavována

spolupráce s regionálními partnery (např. JIC, RHK, CzechInvest, Living Lab, SZÚ) s cílem vytvořit funkční platformu pro propojení akademického sektoru, aplikační sféry a veřejných institucí.

Spolupráce byla v roce 2025 realizována zejména formou:

- zapojování do přípravy společných výzkumných a inovačních projektů;
- navazování kontaktů pro výměnu expertů, výzkumníků a studentů;
- sdílení zkušeností a know-how v oblasti komercializace a inovačních procesů;
- zapojování regionálních firem do diskuse o budoucích výzkumných aktivitách;
- organizace společných odborných a networkingových setkání.

Univerzita se rovněž aktivně zapojila do spoluorganizace setkání aktérů inovačního ekosystému v rámci akce **Velvet Innovation Meetup**, která proběhla v červnu v Botanické zahradě a arboretu MENDELU. Setkání propojilo zástupce akademické sféry, výzkumných organizací a firem, a přispělo k rozvoji spolupráce a sdílení zkušeností v oblasti inovací.

V roce 2025 byla spuštěna Poradna pro zajištění správného životního stylu prostřednictvím výživy při Ústavu technologie potravin Agronomické fakulty MENDELU. Aktivita přispívá k přenosu odborných poznatků z oblasti výživy, kvality a bezpečnosti potravin směrem k veřejnosti.

PILÍŘ 4: Provoz a správa univerzity

Dílčí cíl 4.1: Energie

V rámci přípravných prací k realizaci energetického managementu se změnila pravidla pro provádění energetických auditů. Od 1. 1. 2026 bude mít Mendelova univerzita v Brně vzhledem ke kumulované výši roční spotřeby elektrické energie, zemního plynu a tepla nad 26 611 MWh ročně povinnost zavést systém řízení energií ISO 50001. Bylo tedy rozhodnuto, že dojde ke změně zadávacích podmínek z výběru realizátora energetického auditu na přípravu podkladů, dokladů, písemností a poradenství pro zadavatele na zavedení systému managementu hospodaření s energiemi a poradenství v přípravě na certifikaci dle ČSN EN ISO 50001:2019. Toto musí být realizováno nejpozději do 31. 12. 2026.

Udržitelný zdroj energie

V roce 2025 byl zkolaudován a uveden do provozu objekt D, který je kompletně osazen měřením spotřeb energií v čase, a zároveň umožňuje omezení jednotlivých technologií v reálném čase při překročení nasmlouvaných odběrů. Byl proveden upgrade využívaného systému pro sledování aktuálních spotřeb elektrické energie Power Monitoring Expert a probíhá

export databází na vlastní servery z důvodu optimalizace nákladů a možnosti archivace dat. Dále byla provedena instalace měřičů v dalších objektech kampusu Brno – Černá Pole. V rámci všech stavebně investičních akcí jsou osazovány nově instalované rozvaděče měřiči.

Byla dokončena instalace fotovoltaické elektrárny na objektech M, N, P, Q, R a X. Instalace je tvořena celkem 663ks PV modulů, každý o výkonu 450 Wp. Celkový výkon instalovaných PV modulů na jednotlivých střechách řešených objektů je 298,35 kWp. Vyrobená energie (vzhledem k jejímu poměru k celkové spotřebě kampusu Černá Pole) je určena k přímé spotřebě v jednotlivých řešených objektech. Bateriová úložiště proto nejsou využita. Nyní je očekáváno povolení provozování ze strany EG.D a Energetického regulačního úřadu. Výše uvedené aktivity byly komunikovány např. na [webu #PřipravBrno](#).

Komplexní celouniverzitní kampaň týkající se snižování spotřeby energií bude úkolem pro další období.

V září proběhla na MENDELU významná konference *Strom pro život – život pro strom 2025* s podtitulem „Rizika“ pod vedením Společnosti pro zahradní a krajinářskou tvorbu. Této národní arboristické akce se zúčastnilo přes 400 návštěvníků. Díky daru společnosti Lorberg bylo následně v areálu univerzity vysazeno několik stromů a keřů, a to např. ambroň západní, hortenzie či aronie.

Dílčí cíl 4.2: Odpady a cirkulární ekonomika

Univerzita využívá tříděný sběr odpadu do předem určených nádob. Odděleně se třídí papír, plast vč. nápojových kartonů a kovů, sklo a běžný komunální odpad. Cílem budoucích smluv na svoz odpadu je kvalifikovaný dohled, který optimalizuje jednotlivé kategorie vznikajících položek, čímž dojde k efektivnějšímu třídění a finanční úspoře za poskytnuté služby. V roce 2025 proběhlo mapování lokalit vhodných k umístění jednotného systému košů na tříděný odpad v kampusech v Brně i v Lednici. Se souhlasem fakult, ICV, Provozního odboru a kvestora bylo z prostředků projektu Národního plánu obnovy

a z Programu na podporu strategického řízení MENDELU zakoupeno celkem 334 košů, přičemž koše určené k třídění skla budou k dispozici pouze v přízemích jednotlivých objektů. Rozmístění do budov a opatření vhodnými polepy proběhlo až počátkem roku následujícího. Následovat bude i podpůrná osvěta, jelikož znalost správného třídění dosud není mezi obyvateli kampusů samozřejmostí.

Elektroodpad, jako jsou zářivky, žárovky, baterie, mobilní telefony, monitory, počítače, klávesnice, myši, tiskárny atd., se také ukládá do určených nádob a kontejnerů. Podobně je tomu u vysloužilých tonerů, jejichž efektivní sběr bude řešen v roce 2026.

Podrobné mapování sběrných míst všech komodit s cílem zanést jejich lokalizaci do mapy v aplikaci Moje MENDELU proběhne v příštím období.

Snížení
spotřeby
papíru

Snížování spotřeby papíru je na univerzitě dlouhodobě podporováno postupnou digitalizací agend. V elektronické spisové službě (dále „eSSL“) bylo zpracováno 27 573 záznamů, proběhlo 2 574 schvalovacích procesů a bylo provedeno 972 autorizovaných konverzí. Pokračoval rozvoj a stabilizace univerzitních aplikací a sjednocování procesů jejich správy. V systému Verso bylo evidováno 11 934 cestovních příkazů, 742 nákupů v Marquetu, schváleno a propsáno do eSSL celkem 326 průvodních listů projektu a v listopadu pilotně zpracováno 263 elektronicky podaných žádostí o vyplacení odměn. Zaměstnanci mohou naplno využívat žádosti

o roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění a potvrzení o příjmech v Portálu zaměstnance v UIS, do něhož se lze nově přihlásit prostřednictvím identity občana (NIA).

Co se týká biologického odpadu, v rámci areálu Zahradnické fakulty je k dispozici experimentální kompostárna sloužící k likvidaci a nakládání s bioodpadem jak pro provoz areálu fakulty, tak pro laboratorní a experimentální účely. V areálu Brno – Černá Pole je rostlinný odpad kompostován v prostorách BZA, část je odvážena pracovníky ŠLP k dalšímu využití. U budovy M je nově k využití hnědá popelnice na bioodpad.

V menze na kolejích JAK je od února 2025 k dispozici zařízení na zpracování gastroodpadu z menz. Zařízení zpracovává potravinové zbytky vysoušením, čímž se množství odpadu zredukuje o 80–95 % v závislosti na složení odpadu. Zároveň s redukcí dochází k hygienizaci, čímž by výsledná hmota měla být použitelná jako hnojivo. Týdně menzy vyprodukují 300–500 kilogramů gastroodpadu v závislosti na jídelníčku. Kapacita zařízení je 100 kilogramů, jeden cyklus trvá devět až dvanáct hodin.

Dílčí cíl 4.3: Voda a biodiverzita

Co se týká optimalizace nakládání s vodou, v roce 2025 byla moderní technologií pilotně osazena Botanická zahrada a arboretum. Ve spolupráci se start-upem [nextdrop](#) proběhla koncem roku a na jaře roku nového instalace zařízení, které přispěje k udržitelnému hospodaření s vodou. Systém propojuje hardware, software a cloudové služby, umožňuje online monitorovat a řídit spotřebu vody. Jeho využití bude nastaveno v roce 2026.

V areálu univerzity jsou osazeny podružné vodoměry, které umožňují sledování průtoků po jednotlivých úsecích, sledovat lze spotřeby a případné úniky vody z vodovodního řadu. Výhodou je i dálkové monitorování aktuální spotřeby vody v areálu, díky čemuž je možná rychlá reakce na případné havárie i ve dnech pracovního klidu. Na vodovodních bateriích jsou nainstalované spořiče vody.

Většina akcí konaných v areálech univerzity již upustila od využívání balené vody a upřednostňuje kohoutkovou vodu podávanou ve džbánech či karafách. Stále je však nabídka balené vody prodávané v menzách či automatech široká, zde záleží na jednotlivcích, jaké rozhodnutí učiní. Situaci ve spotřebě balené vody nadále zlepšují výdejníky filtrované vody od společnosti LOKNI. Díky hojnému využívání těchto automatů bylo na MENDELU v roce 2025 ušetřeno 4 400 kg plastu, což odpovídá

Digitalizace vody

Udržitelné hospodaření s vodou v Botanické zahradě a arboretu

176 016 kusům půllitrových PET lahví. Realizace informační kampaně ke snižování spotřeby vody zůstává úkolem pro další období.

Co se týká péče o zeleň, v roce 2025 byl zpracován pasport zeleně v kampusu Černá Pole, a to včetně plánu péče o jednotlivé porosty. Na konci roku byl proveden prořez a na základě povolení i kácení kritických stromů. Další péče bude pokračovat v roce 2026. Nově vznikly 2 zelené střechy na objektu D a venkovní a vnitřní zelená stěna na téže budově. Dříve realizované zelené střechy a stěny prospívají velmi dobře.

Školní lesní podnik Masarykův les Křtiny (dále „ŠLP“) disponuje lesními pozemky o rozloze 10 228 ha, které vytvářejí souvislý komplex bezprostředně navazující na severní okraj Brna a sahající až k městu Blansku. Třetina tohoto území náleží do CHKO Moravský kras. V těchto lesích podnik zajišťuje lesní hospodaření a myslivost, dále pak vzdělávací programy pro studenty MENDELU (univerzitní pedagogika) a pro veřejnost – lesní pedagogika se uskutečňuje v areálu Doubravka. Prohlídky nabízí Arboretum Křtiny a Arboretum Řícmanice. Podnik rovněž obhospodařuje tzv. Lesnický Slavín – udržuje studánky, palouky a památníky, stezky pro pěší, cyklisty a jezdce na koních. V roce 2025 proběhl pilotně třídní workshop zaměřený na dopady klimatické změny na lesy a na moderní přístupy lesnického hospodaření při adaptaci lesů s názvem *Adaptační strategie lesů na klimatickou změnu*. Workshop byl složen z odborných přednášek i praktické exkurzní části, včetně trénování vyznačování pěstebních zásahů na modelových plochách ŠLP Křtiny. Po dokončení absolventi obdrželi mikrocertifikát.

Dílčí cíl 4.5: Informační technologie

Z pohledu elektronizace a digitalizace agend, jak již bylo zmíněno i v kapitole 4.2, bylo dosaženo významného pokroku. Do produkčního prostředí byla nasazena mobilní aplikace pro zaměstnance (v první fázi pro Android) s modulem pro evidenci odpracované doby. Probíhají úpravy backendu aplikace ve smyslu eliminace papírových dokumentů. Na produkci byly pilotně ověřeny elektronické návrhy na založení a změnu pracovního poměru a elektronické návrhy odměn. V rámci udržitelného životního cyklu aplikací byl nastaven proces digitálního předávání a správy technické dokumentace mezi pracovišti REDA a OIT, čímž je zajištěna plná auditovatelnost bez nutnosti listinných předávacích protokolů.

Dále byl navržen koncept centrálního rozhraní, které umožňuje jednotný přístup ke klíčovým systémům (VERSO, ESSL, EPZ), formulářům a vnitřním předpisům. Portál současně podporuje dynamickou interní komunikaci prostřednictvím centrální informační plochy pro aktuální sdělení, výzvy a upozornění. Významným přínosem bude také posílení právní jistoty a auditovatelnosti díky implementaci nástroje pro vynucené seznámení zaměstnanců s relevantními dokumenty (např. BOZP, GDPR či změny pravidel), čímž dochází ke snižování právních rizik univerzity. Projekt se aktuálně nachází ve fázi dokončeného designu a specifikace integrací.

Připravena byla rovněž technická specifikace pro veřejnou zakázku na informační systém vzdělávání zaměstnanců s důrazem na zajištění snadné a efektivní integrace vybrané aplikace na stávající okolní informační systémy.

Implementace elektronického podepisování a pečeti dokumentů ve studijní administrativě vedla k zásadnímu zefektivnění procesů a citelnému snížení objemu papírového úřadování i fyzického doručování rozhodnutí a dalších dopisů ve studijní agendě.

V rámci rozvoje digitalizačních procesů bylo rovněž úspěšně otestováno napojení na státní registry a na systém OOTS (Once-Only Technical System), který je součástí evropské digitální infrastruktury pro přeshraniční výměnu údajů. Tento systém umožňuje princip „once-only“, tedy aby občané a instituce nemuseli opakovaně dokládat stejné informace různým orgánům

Digitalizace agend

Snížení
administrativní
náročnosti
procesů

veřejné správy. OOTS zajišťuje bezpečnou, standardizovanou a auditovatelnou elektronickou výměnu důkazů (např. potvrzení, výpisů či jiných údajů) mezi národními registry a institucemi v rámci EU. Univerzita je připravena na získávání důkazů, jakmile je budou státní orgány poskytovat.

V rámci aplikace udržitelných opatření v IT infrastruktuře byly zaváděny technologie s cílem snížit energetickou náročnost a efektivněji využívat kapacity. Proběhla postupná obměna energetických komponent napájení serveroven a upgrade hardwaru na výkonnější a energeticky účinnější zařízení. Současně byl využíván refurbished hardware a docházelo k opakovanému

použití komponent z jiných počítačů, čímž se prodloužila jejich životnost a snížilo množství elektroodpadu. Byl nasazen systém monitoring a alertingu kritických systémů k možnosti včasné reakce na krizové stavy infrastruktury. Systém tak umožnil předcházet významným škodám na IT infrastruktuře a tím snížil potřebu instalace nových zařízení.

Dílčí cíl 4.6: Stravování

MENDELU v rámci podpory zdravého a udržitelného životního stylu postupně rozšiřuje nabídku vegetariánských a veganských jídel v univerzitních menzách. Tyto nové receptury jsou zaváděny průběžně a reflektují rostoucí zájem o bezmasé a zelené pokrmy ze strany studentů i zaměstnanců. Přesné sledování počtu „zdravých“ porcí je v praxi omezené, a to zejména vzhledem k rozdílnému způsobu výdeje jídel a individuálním preferencím strávnicků při jejich výběru. Nabídka rostlinných variant je běžnou součástí menu a strávnicki ji využívají.

V oblasti podpory zdravějšího stravování v roce 2025 proběhly dva workshopy. Téměř padesát zájemců o udržitelnost se v říjnu zúčastnilo setkání s [PharmDr. Margit Slimákovou](#), přední českou odborníci na zdravotní prevenci a výživu. Margit Slimáková přiblížila svůj přístup ke zdravému stravování založený na jednoduché, ale zásadní myšlence – jíst skutečné jídlo. Zdůraznila, že zdravá výživa neznamená počítání kalorií ani přísné restriktce, ale výběr kvalitních, minimálně zpracovaných potravin, které tělu přirozeně prospívají. Diskuze se dotkla také širších souvislostí zdraví – a připomněla, že zdravotní péče tvoří jen přibližně 10 % celkového vlivu na zdraví populace. Součástí setkání byla i ochutnávka zdravého občerstvení od brněnské firmy [Sly Fox](#). Druhý říjnový workshop s [ProVeg Česko](#) pod vedením nutriční terapeutky Marie Šantrochové byl zaměřený hlavně na to, jak do jídelníčku přidat víc rostlinných jídel. Zazněly zdravotní benefity, dopady na životní prostředí i to, jak nahradit běžné živočišné produkty tak, aby jídla zůstala pestrá a chutná. Marie Šantrochová přidala tipy, které se dají zavést hned a bez velkých změn. Rostlinné občerstvení pro tuto akci připravila firma [Green Leaves](#).

MENDELU věnuje pozornost snižování potravinového odpadu jak na straně stravovacích zařízení, tak u samotných strávnicků. Pozitivní změny v této oblasti jsou patrné zejména v souvislosti se zavedením samoobslužné menzy v pavilonu X, kde strávnicki volí množství i skladbu jídel podle vlastních preferencí. Tento přístup přispívá ke snížení množství odpadu z talířů a celkového plýtvání potravinami. Významného pokroku bylo dosaženo také v oblasti nakládání s bioodpadem díky zavedení zařízení na zpracování gastroodpadu. Množství bioodpadu se tak podařilo snížit z 9,5 tuny v roce 2024 na 1,9 tuny v roce 2025.

Ke snižování plýtvání přispívá rovněž využívání moderních technologických postupů v provozu menz, například šokové zchlazení a následný postupný dohřev jídel podle aktuální poptávky, což umožňuje lépe reagovat na reálnou spotřebu a omezovat přebytky.

Aktivity zaměřené na prevenci plýtvání potravinami na straně strávnicků zatím nebyly systematicky realizovány. Do budoucna se proto nabízí jejich rozvoj, například formou osvětové kampaně ve spolupráci s dalšími univerzitními pracovišti.

Obaly

Podpora využívání
znovupoužitelného
nádobí

Univerzita v roce 2025 realizovala opatření směřující k omezení používání jednorázových obalů ve stravovacích zařízeních. Automaty na teplé nápoje umožňují využití vlastního hrnku. Vlastní nádobu lze použít také při nákupu nápojů v bufetu Q nebo v pizzerii v budově O. V menzách jsou pro konzumaci na místě standardně využívány sklenice; jednorázové kelímky jsou k dispozici pouze pro teplé nápoje s sebou, a to v případě, že si strážník nepřinese vlastní nádobu.

Jednorázové obaly jsou využívány zejména pro distribuci jídel a pochutin připravovaných v menzách a určených k prodeji (např. jogurty, tiramisu, krájené ovoce nebo občerstvení na recepci). Další jednorázové obaly jsou používány pouze v souvislosti s venkovními akcemi nebo při odnosu zbylého pohoštění z cateringových akcí. Jednorázové obaly pro strážníky byly již v roce 2023 nahrazeny REkrabičkami, přičemž pro bufety byly objednány také opakovaně použitelné kelímky.

Dílčí cíl 4.7: Mobilita a doprava

Od května do září 2025 proběhlo napříč ČR rozsáhlé dotazníkové šetření *Jak se hýbou univerzity*, které bylo koordinováno Univerzitou Palackého v Olomouci a zjišťovalo, jaké formy dopravy jsou využívány při cestách do školy či zaměstnání. **MENDELU** získala celkem 1 154 odpovědí z řad studujících i zaměstnanců. Celkem 913 respondentů disponuje řidičským oprávněním, 612 pak má auto k dispozici pro každodenní dopravu, své auto denně využívá 14,6 % z nich. Kolo nebo koloběžku denně využívají pouze 3,4 % osob. Pěšky denně chodí 18,5 % respondentů, vícekrát týdně pak 33 %. Celkem 10 % osob den-

ně překoná vzdálenost přes 50 km (jedním směrem). Déle než hodinu trvá cesta do/z práce/školy 9,5 % respondentů (jedním směrem). Co by studující a zaměstnance motivovalo ke změně na udržitelnější dopravu? Levnější způsoby dopravy, lepší dopravní infrastruktura (cyklostezky, chodníky), zlepšení veřejné dopravy (návaznosti, spoje), zázemí pro cyklisty (sprchy, kryté stojany na kola a elektrokola), podpora či benefit ze strany univerzity. Výsledky šetření budou využity jako výchozí podklad pro plánování opatření zaměřených na podporu udržitelných forem dopravy na univerzitu.

Jak se hýbou univerzity

Dotazníkové
šetření
na veřejných
vysokých školách

V budově Q v brněnském kampusu je k dispozici místnost pro kola, FRRMS zřídila pro zaměstnance a studenty přístřešek na kola před budovou Z a rovněž sprchy již před několika lety (toto vybavení usnadňuje využívání jízdních kol k cestám na fakultu). Kampus v Brně – Černých Polích disponuje výbornou dostupností pomocí brněnské městské hromadné dopravy, k dopravě ze vzdálenějších míst slouží Integrovaný dopravní systém Jihomoravského kraje. Výhodou je i krátká docházková vzdálenost do/z centra Brna (cca 20 min.).

Parkování soukromých a služebních vozidel je možné uvnitř kampusu v Brně – Černých Polích a v Lednici, a to pouze pro zaměstnance s vydaným povolením k vjezdu. Počet parkovacích míst byl v dubnu 2024 omezen a parkování v okolí areálu univerzity je stále komplikovanější (nedostatečná kapacita, zpoplatněné parkovací zóny).

Dílčí cíl 4.8: Odpovědné nakupování

V průběhu roku 2025 došlo k digitalizaci procesu podepisování čestných prohlášení o neexistenci střetu zájmů členů hodnotících komisí. Tyto dokumenty jsou nově schvalovány prostřednictvím spisové služby, což přispívá k efektivnějšímu a transparentnějšímu průběhu zadávacích řízení.

Do vzorových smluv byly současně zapracovány požadavky na dodavatele v oblasti odpovědného podnikání. Dodavatelé jsou povinni zajistit legální zaměstnávání, férové a důstojné pracovní podmínky a minimalizaci dopadů na životní prostředí, a to včetně svých poddodavatelů. Plnění těchto povinností je kontrolovatelné prostřednictvím oprávnění kupujícího vyžadovat relevantní doklady, přičemž jejich porušení je smluvně sankcionováno, včetně možnosti uplatnění náhrady škody.

V průběhu roku 2025 bylo vyhlášeno několik desítek dílčích zakázek v rámci dynamického nákupního systému (DNS). Tento nástroj umožňuje flexibilní zadávání veřejných zakázek a zapojení širšího spektra dodavatelů. Současně bylo vyhlášeno několik veřejných zakázek rozdělených na části, což podporuje účast menších dodavatelů a přispívá k větší otevřenosti zadávacích řízení.

Příklady těchto zakázek jsou uvedeny níže:

Zakázka **Laboratoř udržitelného zpracování zahradnických odpadů** je zaměřena na podporu výzkumu a výuky v oblasti nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a principů oběhového hospodářství. Projekt přispívá ke snižování environmentální zátěže a posiluje odborné kapacity univerzity v oblasti udržitelnosti.

V rámci zakázky **Modernizace studoven knihovny MENDELU – budova A – stavební úpravy** univerzita uplatnila smluvní požadavky zaměřené na férové zacházení v dodavatelském řetězci. Smlouva zahrnovala povinnost zhotovitele zajistit řádné a včasné plnění finančních závazků vůči poddodavatelům, včetně stanovení maximální lhůty úhrady po obdržení platby od objednatele.

Principy environmentálně a sociálně odpovědného nakupování

Principy environmentálně a sociálně odpovědného nakupování byly uplatněny také v rámci zakázek na pořízení kancelářských potřeb a papíru.

Principy nakupování zaměřené na kvalitu byly uplatněny například v rámci **zakázky na pořízení monitorů**, ve které byla hodnocena energetická úspornost zařízení. Univerzita současně přechází na systém hodnocení založený na bonusových a malusových kritériích, který nahrazuje tradiční váhové

nastavení a podporuje větší zohlednění kvalitativních aspektů při výběru dodavatelů. Uplatnění těchto požadavků přispívá k posilování odpovědného přístupu v dodavatelských vztazích univerzity.

Zástupci MENDELU se pravidelně účastnili setkání v rámci konferencí APUA a dalších jednání se zástupci vysokých škol. Tato setkání sloužila ke sdílení zkušeností a sjednocování postupů v oblasti zadávání veřejných zakázek.

Dílčí cíl 4.9: Odpovědná produkce zboží a služeb

MENDELU v roce 2025 využívala vlastní produkci v provozech univerzity v rozsahu podobném předchozím letům. V pizzerii a na Zámku Křtiny byla do nabídky zařazována zvěřina pocházející z lesů Školního lesního podniku Masarykův les Křtiny. V menze O se zároveň příležitostně objevovaly i další produkty z vlastní produkce univerzity, například pečivo nebo knedlíky. Tyto produkty však nejsou v nabídce zastoupeny systematicky a jejich využití odpovídá aktuálním možnostem jednotlivých

provozů. Rozšíření nabídky vlastních výrobků (např. uzenin, masných výrobků či trvanlivých pochutin) je v současnosti omezeno kapacitami poloprovozů Agronomické fakulty, které neumožňují jejich stabilní a celoroční dodávky.

Pohoda a zdraví zvířat

Dalšími produkty z vlastní produkce univerzity jsou křepelčí vejčička a ryby poskytované Agronomickou fakultou. Víno vyrábějí a prodávají Školní zemědělský podnik Žabčice (dále „ŠZP“) a Zahradnická fakulta.

Co se týká welfare zvířat, ŠZP modernizuje stále přesně v tomto duchu. Investuje do technologií pro lepší ustájení, ventilaci, krmení a automatizaci. Modernizace produkčních stájí se blíží k závěru, zvířata tak v letních měsících pocítí lepší klima, což přispěje k jejich celkové pohodě a zdraví.

PILÍŘ 5: Společenská odpovědnost a třetí role univerzity

Dílčí cíl 5.1: Společenství pro udržitelnost

V průběhu roku 2025 bylo Centrum společenské odpovědnosti a udržitelnosti MENDELU (CSR MENDELU) aktivní v organizaci široké škály aktivit, a to pod patronátem doc. Sylvie Formánkové a dr. Renaty Kučerové z Provozně ekonomické fakulty. Den sociálních podniků a neziskových organizací proběhl v dubnu, zúčastnili se např. Sociální podnik Jasan, Sdružení Tulipán či Liga vozíčkářů.

Každý počin se počítá

Neméně důležitým je pak každoroční Dobrotrh MENDELU, který se uskutečnil v prosinci. Fyzickému trhu předcházela týdenní online aukce v listopadu. Akce není jen charitativní, ale i vzdělávací – studenti si zkouší shánění sponzorů, komunikují s neziskovým sektorem, organizují prodeje a marketing, pracují s veřejností a vyzkouší si řízení týmu a projektu. Na akcích se pravidelně podílejí např. Deklarace odpovědného podnikání, sociální podnik Teamium či Centrum sociálního podnikání JMK. Pod hlavičkou CSR MENDELU probíhají každoročně i diskusní setkání, mezi řečníky patří zástupci firmy Mattoni 1873, Herufek Chocolate, Tierra Verde, Sonnentor a mnoho

dalších. CSR MENDELU bylo i v roce 2025 nominováno na národní ocenění Czech Social Business Award - Zlatá vážka, kde opět postoupilo do finále. V tomto roce si za své aktivity odneslo 2. místo.

Co se týká zapojení součástí univerzity do koncepce CSR, studující i zaměstnankyně a zaměstnanci napříč univerzitou se pravidelně a v hojném počtu účastní setkání neformální pracovní skupiny Udržitelnost MENDELU. V roce 2025 se zájemci sešli celkem pětkrát, aby se dozvěděli aktuality z oblasti udržitelnosti od členů týmu Oddělení strategie a analýz a mohli se zároveň podělit o témata svá. Každé setkání přináší řadu podnětů, nápadů a inspirace. Předávání informací je podpořeno měsíčníkem [Novinky ze světa udržitelnosti](#) a pravidelnými příspěvky v newsletteru [Mendel News](#).

Přenos informací na fakulty a vysokoškolský ústav probíhá prostřednictvím Komise rektora pro strategii a udržitelnost. Zde jsou především reportovány výsledky hodnocení v mezinárodních žebříčcích univerzity a implementace strategie udržitelnosti univerzity.

V uplynulém roce byly realizovány dílčí aktivity zaměřené na podporu dobrovolnictví a zapojení studentů a zaměstnanců do společensky prospěšných iniciativ. Univerzita se zapojila zejména do propagace dobrovolnické účasti na mezinárodní sportovní akci *Emil Open – European Youth Games for the Disabled*, kde byli studenti a zaměstnanci osloveni s možností zapojení do organizačního zajištění akce. Současně byla realizována kampaň na podporu dárcovství krve ve spolupráci s Fakultní nemocnicí u sv. Anny v Brně, která připomněla odkaz prof. Vojtěcha Adama a motivovala komunitu univerzity k zapojení do dobrovolnické aktivity s širším společenským dopadem. Dobrovolníci se rovněž zapojili do charitativní akce *103 punčů pro Emila*, která podpořila komunitní rozměr univerzitního prostředí a přispěla k dobré věci.

Zářným příkladem společenské angažovanosti v oblasti dobrovolnictví je Andrea Roztočilová, zaměstnankyně Agronomické fakulty, která se ve volném čase věnuje práci s nevidomými dětmi a dlouhodobě podporuje jejich rozvoj, samostatnost i radost ze světa kolem nás.

Systematická podpora dobrovolnictví, například formou komplexního systému odměn, dobrovolnického portálu nebo koordinovaných dobrovolnických dnů, zatím nebyla na univerzitě zavedena.

Dílčí cíl 5.2: Zdravý životní styl a péče o komunitu

Zdravý životní styl může být nově podpořen díky Poradně pro zajištění správného životního stylu prostřednictvím výživy MENDELU, která vznikla mj. za účelem nabídky konzultací, které se týkají praktických otázek o způsobu stravování, sestavení jídelníčku a výběru potravin pro optimální přísun živin a fungování metabolismu. Dalším cílem je informovat o novinkách v potravinářství, o inovativních technologiích a udržitelnosti při výrobě potravin a potravinářských surovin. Poradna se rovněž zavázala organizovat a koordinovat vzdělávací akce pro studenty, odbornou i laickou veřejnost ve spolupráci se Společností pro výživu.

Univerzita poskytuje svým zaměstnancům celou řadu benefitů. Karta MultiSport je benefit, se kterým lze navštěvovat sportovní a relaxační zařízení v partnerské síti po celém Česku i Slovensku (fitness, sauny, bazény, jóga, squash, lezecké stěny, bowling, zoologické zahrady, hrady a zámky nebo aquaparky). Dalšími benefity jsou např. dotované stravování v menze, možnost využití univerzitních rekreačních středisek, zlevněné vstupenky na kulturní akce či nabídka vzdělávacích akcí.

V rámci rozvoje nabídky sportovních aktivit byl nově realizován kurz skialpinismu v oblasti Krkonoš, který byl zaměřen na rozvoj pohybových dovedností v zimních horských podmínkách a zároveň na osvojení základních bezpečnostních pravidel při pohybu ve volném terénu. Druhým novým kurzem byl turistický kurz *Zdolej Hrubý Jeseník* uskutečněný v Jesenické oblasti, jehož cílem bylo podpořit fyzickou aktivitu studentů formou vícedenní turistiky a posílit jejich vztah k pohybu v přírodě. Pozitivně lze hodnotit zejména rozšíření nabídky kurzů o atraktivní formy pohybových aktivit mimo standardní výuku a zvýšení diversity sportovních programů nabízených studentům. Realizace těchto kurzů zároveň přispívá k podpoře zdravého životního stylu studentů a k posilování jejich zájmu o pravidelnou pohybovou aktivitu v přírodním prostředí.

Mezi každoročně nabízené aktivity rozvíjející komunitní život na univerzitě lze bezesporu zařadit jarní *Závody dračích lodí* a podzimní *Běh MENDELU*. První zmíněná akce je určena zaměstnancům a zaměstnankyním, v roce 2025 závodilo na Brněnské přehradě 10 posádek složených ze zástupců a zástupkyň všech součástí univerzity. Podzimní běh je určen studentům, zaměstnancům i jejich rodinným příslušníkům, závod probíhá v krásném prostředí Botanické zahrady a arboreta MENDELU.

Poradenské centrum ICV poskytuje služby psychologického, studijního a kariérového poradenství studentům a zaměstnancům univerzity i široké veřejnosti. V uplynulém roce bylo poskytnuto celkem 1 127 hodin individuálního psychologického poradenství v českém nebo anglickém jazyce v prezenční, případně online formě. Součástí osvětových a preventivních aktivit byl 2. ročník dnů duševního zdraví MENDELU MIND FEST, který během dvou dnů nabídl 15 osvětových přednášek, praktických workshopů a prožitkových aktivit na téma péče o sebe a své vztahy. V rámci roku se dále uskutečnila řada dalších jednorázových osvětových a preventivních aktivit s tématy Jak zvládat strach a porozumět, Čeho se bojíme, Jak zvládat studium, když se potýkáme s psychickými obtížemi, Jak zvládnout stres před zkouškami, Relaxace.

Návratový grant

Návrat k plnohodnotné vědecké kariéře po mateřské/rodičovské

Podpora rodičů mezi zaměstnanci je jednou z klíčových aktivit v rámci řízení lidských zdrojů na univerzitě. Je součástí plánu genderové rovnosti i strategie řízení lidských zdrojů. Zaměstnanci-rodiče jsou podporováni zvláště prostřednictvím následujících aktivit:

- sladování práce a osobního života;
- management mateřských a rodičovských dovolených.

Sladování práce a osobního života je usnadňováno těmito opatřeními:

- možnost pracovat na zkrácený úvazek;
- možnost využívat pružnou pracovní dobu;

- nárok na dovolenou 8 týdnů pro akademické pracovníky, 6 týdnů pro neakademické pracovníky;
- možnost čerpat pracovní volno bez náhrady mzdy zaměstnancům, kteří o ně písemně požádají po skončení rodičovské dovolené, a to nejvýše do čtyř let věku dítěte nebo z důvodu péče o děti do 15 let věku v době školních prázdnin (v případě osamělé zaměstnankyně/zaměstnance i mimo školní prázdniny);
- poradenství pro sladování práce a rodiny na Odboru řízení lidských zdrojů;
- poradenství psychologické, kariérové, studijní a právní na Institutu celoživotního vzdělávání;
- Univerzitní mateřská škola Hrášek;
- letní příměstský tábor pro děti zaměstnanců ve spolupráci se Střediskem volného času Lužánky.

Management mateřské/rodičovské dovolené má za cíl deklarovat permanentní zájem o zaměstnance/zaměstnankyně, udržovat jejich odborné kompetence a sociální kontakt a usnadnit návrat k práci po mateřské/rodičovské dovolené. Zaměstnankyně či zaměstnanci odcházející na mateřskou a rodičovskou dovolenou udržují kontakt s univerzitou nejen prostřednictvím vlastních vedoucích, ale i Odboru řízení lidských zdrojů. Koordinátorka pro sladování práce a rodiny plní v tomto směru roli konzultantskou a metodickou. K dispozici jsou rovněž příručky pro zaměstnance/zaměstnankyně a jejich vedoucí, které obsahují základní přehled o administrativních a legislativních souvislostech odchodu na mateřskou a rodičovskou dovolenou anebo návratu z ní a o dalších obvyklých situacích spojených s rodičovstvím, a také checklist ke kontrole splnění náležitostí celého procesu od oznámení těhotenství až po návrat do práce. Významným opatřením je rovněž tzv. návratový grant určený vědkyním a vědcům, kteří jsou nebo byli na mateřské anebo rodičovské dovolené a pečují o dítě mladší osmi let, jsou motivováni a mají vysoký potenciál dosáhnout výborných výsledků ve své budoucí vědecké kariéře. Hlavním cílem grantu je umožnit těmto vědkyním a vědcům návrat k plnohodnotné vědecké kariéře na univerzitě, podpořit její další rozvoj a možnost dlouhodobě dosahovat mimořádně kvalitních vědeckých výsledků. Návratový grant získala v roce 2025 doc. Ludka Hanincová z LDF.

Dílčí cíl 5.3: Rovné příležitosti pro všechny

Plán genderové rovnosti Mendelovy univerzity v Brně na období 2025 až 2028 byl schválen vedením univerzity a podepsán rektorem. Je v pořadí již druhým plánem, jehož cílem je integrovat principy genderové rovnosti do všech univerzitních činností a rozhodnutí – od vzdělávacích a tvůrčích aktivit až po organizační strukturu a kulturu pracovního prostředí. Plán byl sestaven na základě provedeného genderového reauditů a reflektuje rovněž povinné požadavky definované Evropskou komisí pro účast v programu Horizont Evropa. Přehled o naplňování plánu je k dispozici na [webu](#).

Bezpečnost MENDELU

Všechny aspekty
bezpečnosti na jednom místě

Rozvoj kompetencí poradců/kyň pro Bezpečnou MENDELU probíhá formou sdílení zkušeností, porad a školení. V roce 2025 byl realizován workshop pro poradce pro Bezpečnou MENDELU ve spolupráci s Mobbing Free Institut. Platforma Bezpečná MENDELU je také součástí Školské ombudsplatformy, jejíž rozvojových akcí se rovněž zástupci a zástupkyně univerzity účastní.

V rámci prevence byly zorganizovány webináře na téma Sociální bezpečí na pracovišti (4 webináře pro řadové zaměstnance, 2 webináře pro vedoucí pracovníky a 1 webinář pro zahraniční zaměstnance). Zveřejněn byl [e-kurz](#) na téma genderové diskriminace a dále [kampaň](#) Nemusíš – můžeš. Informační kampaň na téma bezpečnosti (včetně sociální) proběhla v lednu 2025 také na univerzitních sociálních sítích.

Dotazníkové šetření mezi zaměstnanci i studenty ohledně situace v oblasti rovných příležitostí a genderové rovnosti na univerzitě bude realizováno v roce 2026. Mapování možností pro sportování osob se specifickými potřebami je rovněž úkolem pro další období.

Dílčí cíl 5.4: Podpora regionu

Mendelova univerzita v Brně v roce 2025 aktivně rozvíjela spolupráci se statutárním městem Brnem, Jihomoravským krajem a dalšími regionálními partnery v oblasti udržitelného rozvoje. Univerzita se zapojovala do aktivit a projektů zaměřených na environmentální a klimatická témata a účastnila se odborných setkání a workshopů. V rámci spolupráce se statutárním městem Brnem univerzita usilovala o posílení partnerství, mimo jiné prostřednictvím zapojení do iniciativ souvisejících s adaptací na změnu klimatu. Univerzita dokládala své aktivity v této oblasti, například realizaci zelených střech, instalaci fotovoltaických elektráren, podporu biodiverzity (včetně včelstev v areálu) či opatření vedoucí k omezení individuální automobilové dopravy v kampusu.

Univerzita se rovněž podílí na implementaci Klimatického akčního plánu Jihomoravského kraje ve spolupráci s Jihomoravskou agenturou pro veřejné inovace (dále „JINAG“), zástupci univerzity pravidelně zasedají v Radě pro klima a v pracovních skupinách Panelu expertů.

V říjnu proběhla na Zámku Křtiny již tradiční akce *Učíme se spolupracovat v Jihomoravském kraji* organizovaná místními akčními skupinami a podpořená univerzitou prostřednictvím Oddělení strategie a analýz a zástupců z fakult. Projednávaná témata

zahrnovala mj. potravinovou soběstačnost či agroturistiku. S místními akčními skupinami dlouhodobě spolupracuje také Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií, a to zejména v oblasti regionálního rozvoje, odborných praxí a stáží pro studenty, projektového managementu a komunitního plánování.

MENDELU v roce 2025 rozvíjela spolupráci s neziskovými organizacemi a dalšími partnery působícími v oblasti udržitelného rozvoje, a to jak na regionální, tak i nadregionální úrovni. Univerzita udržovala a dále rozvíjela partnerství například s Nadací Veronica, Nadací Partnerství, iniciativou

Změna k lepšímu či Asociací společenské odpovědnosti. Zástupci MENDELU se pravidelně účastnili odborných akcí, setkání a aktivit pořádaných těmito organizacemi, čímž docházelo ke sdílení zkušeností, dobré praxe a posilování spolupráce v oblasti udržitelnosti.

Tyto aktivity přispívají k prohlubování spolupráce mezi akademickým, neziskovým a regionálním sektorem a k posilování role MENDELU jako aktivního partnera v oblasti udržitelného rozvoje. V dalším období bude vytvořen přehled uzavřených spoluprací.

Partnerství s veřejným,
neziskovým
a regionálním sektorem

Dílčí cíl 5.5: Strategická partnerství a členství

MENDELU byla v roce 2025 aktivním členem platform zaměřených na udržitelnost a společenskou odpovědnost, které umožňují sdílení zkušeností, dobré praxe a aktuálních trendů v této oblasti. Univerzita se zapojovala zejména do aktivit organizací, jako jsou Asociace společenské odpovědnosti, INCEN, Národní klastrová asociace či Změna k lepšímu.

V dubnu proběhlo první setkání *Pracovní skupiny ČKR pro udržitelnost* pod vedením Mendelovy univerzity v Brně. Jednání se uskutečnilo na Zámku Křtiny za účasti členů z 12 vysokých škol a dalších hostů. Účastníci akce si vzájemně představili strategie udržitelnosti svých škol, diskutovali o možnostech financování, mezinárodních žebříčcích vysokých škol a dalších tématech.

Koncem roku připravila agentura JINAG rozsáhlou projektovou žádost do výzvy dotačního titulu LIFE, kromě MENDELU se do přípravy zapojila řada dalších partnerů. Informace o doporučení/nedoporučení projektu financování budou známy nejdříve v červnu 2026. Tento projekt by významně podpořil implementaci Klimatického akčního plánu Jihomoravského kraje.

Pokračovala také spolupráce s Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na základě uzavřeného memoranda, v jejímž rámci probíhaly vzájemné návštěvy a výměna zkušeností.

Zástupci MENDELU se účastnili odborných setkání, konferencí a workshopů, v jejichž rámci docházelo ke sdílení zkušeností, navazování spolupráce a získávání aktuálních poznatků z oblasti udržitelného rozvoje. Tyto aktivity přispívají k rozvoji odborných kompetencí zaměstnanců a k přenosu dobré praxe do prostředí univerzity.

V roce 2025 se dále rozvíjela spolupráce s partnery z aplikační sféry a veřejného sektoru, mimo jiné s organizacemi Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání Brno, Ekofilm, Agritec Plant Research s.r.o., obcí Červená Voda či zahraničními partnery včetně National Chung Hsing University. Součástí rozvoje partnerství bylo také uzavření dodatku ke spolupráci s CzechGlobe v rámci centra MendelGlobe.

Akademičtí, veřejní,
neziskoví i mezinárodní
partneři

Co se týká přeshraniční spolupráce, pokračuje činnost v mezinárodním konsorciu univerzit HEROES, které vytváří prostor pro spolupráci v oblasti udržitelnosti, vzdělávání, výzkumu i sdílení dobré praxe.

Mendelova univerzita v Brně je členem Asociace pro veřejné zakázky. Zástupci Oddělení veřejných zakázek a nákupu se pravidelně účastní odborných akcí, seminářů a konferencí zaměřených na aktuální trendy a dobrou praxi ve veřejném zadávání,

včetně témat odpovědného veřejného zadávání. Poznatky a doporučení z těchto aktivit průběžně implementují do interních procesů a postupů při zadávání veřejných zakázek na univerzitě. Členství v asociaci zároveň umožňuje sdílet zkušenosti s ostatními zadavateli a sledovat legislativní i metodický vývoj v oblasti odpovědného zadávání. Výstupem zapojení je zejména průběžné zlepšování zadávacích procesů, aplikace principů odpovědného veřejného zadávání v praxi a zvyšování odbornosti zaměstnanců podílejících se na veřejných zakázkách. Zaměstnanci oddělení se rovněž pravidelně účastní setkání zaměstnanců veřejných vysokých škol organizovaných v rámci platformy APUA.

Doporučení a závěr

Mendelova univerzita v Brně začala v roce 2025 implementovat *Strategii udržitelnosti na období 2025–2030* a pokračovala v postupném začleňování principů udržitelného rozvoje do svých činností. Udržitelnost se nadále promítá do strategického řízení, provozu univerzity, výzkumných i společenských aktivit.

V průběhu roku došlo k posílení komunikace témat udržitelnosti, a to jak prostřednictvím centrálních nástrojů (web [Udržitelná MENDELU](#), [newslettery](#), [Mendel News](#)), tak i díky aktivitám jednotlivých součástí univerzity. Významným krokem bylo zkvalitnění webové prezentace udržitelnosti a systematické informování univerzitní komunity prostřednictvím pravidelných výstupů. Pozitivní posun byl zaznamenán také v oblasti osvěty a zapojování studentů a zaměstnanců, například prostřednictvím kroků zaměřených na omezení jednorázových obalů nebo podporu třídění odpadu. Za konkrétní příklad opatření s přímým dopadem lze považovat zavedení samoobslužného systému výdeje jídel v menze X, který přispěl ke snížení plýtvání potravinami.

Zpráva za rok 2025 zároveň ukazuje, že řada aktivit je ve fázi postupného rozvoje a jejich plný potenciál zatím není zcela využit. Další rozvoj udržitelnosti na MENDELU bude proto vyžadovat systematictější koordinaci, stabilní institucionální zajištění a širší zapojení jednotlivých součástí univerzity.

Na základě dosavadního vývoje jsou formulována následující doporučení:

Krátkodobá doporučení

- Posílení institucionálního zajištění agendy udržitelnosti, zejména jasné ukotvení kompetencí a odpovědností v rámci organizační struktury univerzity.
- Další rozvoj a aktualizace webové stránky Udržitelná MENDELU jako hlavního komunikačního nástroje pro interní i externí cílové skupiny.
- Pokračování v systematické komunikaci témat udržitelnosti včetně využití interních kampaní zaměřených na změnu chování univerzitní komunity (např. omezení jednorázových obalů, správné třídění odpadu, prevence plýtvání potravinami) a sdílení příkladů dobré praxe.
- Podpora digitální transformace a elektronizace agend s cílem snížit spotřebu papíru a administrativní zátěž.
- Rozvoj interních nástrojů pro sdílení materiálu a vybavení (re-use principy), včetně využití již existujících neformálních mechanismů.
- Posílení viditelnosti udržitelných opatření v provozu univerzity prostřednictvím srozumitelného a jednotného označení (např. třídění odpadu, opakovaně použitelné obaly), které usnadní orientaci studujících a zaměstnaných a podpoří jejich aktivní zapojení.

Střednědobá doporučení

- Pokračování v energetických a vodních auditech a zajištění, aby jejich výsledky byly využívány v praxi. Určení konkrétní odpovědné osoby, která bude audity koordinovat a hlídat jejich plnění.
- Další rozvoj principů tzv. „smart kampusu“, zejména v oblasti monitoringu spotřeby energií a vody, inteligentního řízení budov a efektivního využívání zdrojů.
- Posílení principů cirkulární ekonomiky a systematictější přístup k odpadovému hospodářství, včetně důslednější kontroly plnění smluvních podmínek ze strany externích dodavatelů (evidence, vážení a analýza odpadů).
- Zvýšení efektivity třídění odpadu prostřednictvím kombinace infrastrukturních opatření a cílené osvěty. V návaznosti na rozšíření systému třídících nádob je vhodné zaměřit se na edukaci uživatelů a podporu správného třídění.
- Postupné zvyšování podílu udržitelných a lokálních potravin v menzách s ohledem na ekonomickou dostupnost pro studenty a zaměstnance.
- Implementace *Manuálu udržitelných akcí MENDELU* a vhodná komunikace směrem k uživatelům jako podpůrného nástroje (nikoli restriktivního opatření)
- Podpora vzniku kontaktních osob pro oblast udržitelnosti na jednotlivých součástech univerzity, které budou zajišťovat lokální koordinaci aktivit, sdílení informací a přenos dobré praxe napříč univerzitou.
- Posílení práce s daty v oblasti udržitelnosti, zejména v oblastech spotřeby energií, nakládání s odpady a hospodaření s vodou, s cílem umožnit jejich pravidelné vyhodnocování a efektivnější řízení.
- Další začleňování témat udržitelného rozvoje do vzdělávací činnosti napříč studijními programy a podpora jejich integrace do výuky.

Dlouhodobá doporučení

- Efektivní využívání instalovaných fotovoltaických elektráren s cílem maximálně pokrývat vlastní spotřebu elektrické energie, a to i s ohledem na jejich aktuální výkonové limity.
- Pokračování v investicích do zelené infrastruktury a systematické obnovy a rozvoje zeleně v areálech univerzity, včetně podpory biodiverzity a zlepšování kvality prostředí kampusu.

- Postupné zavádění elektromobility a budování odpovídající infrastruktury pro dobíjení elektrických vozidel v návaznosti na obnovu vozového parku univerzity.
- Podpora projektů zaměřených na udržitelný rozvoj napříč činnostmi univerzity, včetně dalšího rozvoje odpovědného nakupování s důrazem na environmentální a sociální aspekty.
- Sledování a vyhodnocování konkrétních přínosů realizovaných opatření v oblasti udržitelnosti, zejména prostřednictvím kvantifikace dosažených úspor (např. snížení množství odpadu, úspory energií či vody).
- Posilování propojení výzkumné, vzdělávací a provozní činnosti univerzity s cílem využít potenciál MENDELU jako „živé laboratoře“ pro testování a aplikaci udržitelných řešení v praxi.
- Systematické budování značky MENDELU jako udržitelné univerzity, a to nejen prostřednictvím účasti v mezinárodních žebříčcích, ale i aktivní komunikací konkrétních opatření, výsledků a příkladů dobré praxe.
- Postupné zvyšování míry soběstačnosti univerzity v oblasti využívání zdrojů, zejména energií a vody, s cílem posilovat odolnost a udržitelnost provozu.

Název publikace: Zpráva o udržitelnosti Mendelovy univerzity v Brně za rok 2025

Autor: kolektiv autorů

Doprovodné fotografie: Audiovizuální centrum MENDELU

Editorky: Ing. Zuzana Židová, Bc. Ing. Lenka Křikavová, Bc. Markéta Kolářková

Vydavatel: Mendelova univerzita v Brně, Zemědělská 1, 602 00 Brno

Grafická úprava: MgA. Kateřina Páleníková, Vydavatelství MENDELU

Rok vydání: 2026